1852. No. 130.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Donderdag den 28 October.

LONDEN den 25 october (*des avonds*).

Heden is weder een Kabinetsraad aan het bureau van buitenlandsche zaken gehouden.

— Naar sommiger verzekering is tusschen Engeland en Frankrijk een wederzijdsch zeer voordeelig handelstractaat gesloten, waarbij het maximum der inkomende regten op de voortbrengselen der beide Landen op 15 per cent gesteld zou zijn, en de Fransche wijnen en zijdewaren in Engeland, de Engelsche katoenen, steenkolen, ijzerwaren enz. in Frankrijk, tot weinig meer dan dit nominaal regt ingevoerd zouden worden. Eene maatschappij, uit personen der beide natiën bestaande, zou, tot bevordering van dit plan tot wederzijdsche handelgemeenschap, groote magazijnen te Parijs vestigen.

— Het ministerieel avondblad *the Standard* meldt, dat prins *Albert*, met toestemming van H. M., eenen brief geschreven heeft aan den Groothertog van Toskane, om dezen in naam der menschelijkheid kwijtschelding van straf te vragen voor de personen van *Madiai* en diens huisvrouw, welke thans in Toskane, wegens bijbellezing en afval van de Staatskerk, tot dwangarbeid zijn veroordeeld.

— De Portugesche Regering heeft den 13 dezer een besluit uitgevaardigd, waarbij het tot hiertoe door de Wijnmaatschappij te Oporto genoten monopolie vernietigd en het onderzoek en de klassificatie der tot verzending bestemde wijnen aan commissarissen, door de pachters te benoemen, opgedragen wordt. De uitgaande regten op die wijnen zijn aanmerkelijk verminderd.

— Uit de Noord-Amerikaansche berigten tot 13 dezer, door de *Canada* overgebragt, blijkt dat de president *Filmore* een specialen agent naar Havannah gezonden heeft, om ophelderingen wegens het afwijzen der stoomboot *Crescent City* te vragen; mogten die ophelderingen niet bevredigend zijn, dan zal, naar verzekerd wordt, voldoening door hem geëischt worden. Zelfs wilde het gerucht dat het oorlogs-stoomschip *Mississippi* zich, in verband met deze zending, naar Cuba begeven moest. Te New-York is eene vergadering van Creolen gehouden, om te beraadslagen over de benoeming van een der uit Cuba verbannenen als hoofd eener expeditie tot bevrijding van dat eiland. Wegens de gouddelving in California luiden de tijdingen zeer gunstig. Voor meer dan twee millioen dollars in stofgoud zou eerlang weder naar New-York worden ingescheept.

PARIJS den 25 october.

Men verhaalde dezer dagen dat *Louis Napoleon* eerlang eene reis door de Noordelijke departementen zou ondernemen. Dienaangaande behelst de *Moniteur* heden de volgende nota: „ Eenige dagbladen spreken van eene reis welke de Prins President op het punt zou zijn eerlang in het noorden van Frankrijk te doen. Wij zijn gemagtigd mede te deelen dat dit berigt van grond ontbloot is."

Meer en meer bevestigt het zich dat de Paus den nieuwen Keizer zal komen kroonen. Een Genueesch dagblad wil onderrigt zijn dat op het Vatikaan toebereidselen gemaakt worden voor de reis van Z. H. naar Frankrijk.

— Naar luid van berigten uit Rome, had de Paus den 18 dezer een groot diner gegeven aan den Hertog van Modena in den tuin van het Quirinaal. In de eerste dagen dezer maand had Z. H. te Castel-Gondolfo een diner van veertig couverts gegeven, waarbij de Gezant van Frankrijk en de generaals van het Fransche leger tegenwoordig waren.

— Volgens schrijven uit Konstantinopel van den 10 dezer, zal de Turksche leening niet doorgaan. De Raad heeft daartoe den 9 dezer in eene buitengewone vergadering besloten, welk besluit zelfs met eenparige stemmen schijnt genomen te zijn. Het verslag der zitting zou den Sultan des avonds medegedeeld worden, die daarop den 10 of 11 dezer zijn besluit aan den Divan kenbaar zou maken, ten einde dat aan de directeurs der Bank mede te deelen. Het besluit des Sultans was aan geen twijfel onderhevig: de ratificatie der leening zou door hem geweigerd worden gelijk zulks door de leden van den Raad geschied is, die in deze alleen volgens zijnen wil hebben gehandeld. Als reden van de weigering der goedkeuring wordt opgegeven dat de gedelegeerden, belast met het negotiëren der leening, hunne instructien zijn te buiten gegaan, doch de waarheid is de sterke afkeer der Turken van eene buitenlandsche leening. Men hoopt nu door giften en vrijwillige leeningen in de behoeften van het oogenblik te voorzien. De Sultan heeft het voorbeeld daartoe gegeven, en, na zijne bijzondere kas geledigd te hebben, heeft hij zijn zilverwerk naar het muntgebouw gezonden om versmolten te worden. De Minister van Finantien heeft dit laatste offer geweigerd, verklarende dat de staat van zaken niet zoo wanhopig was om tot zulke uitersten de toevlugt te nemen; hij hield het slechts voor eene voorbijgaande verlegenheid, waaruit men met eenigen goeden wil gemakkelijk zou geraken. Na den Sultan hebben de Grootvizier en vijf of zes der rijkste pachas van de hoofdstad 40 millioenen (10 millioenen francs) aangeboden, terwijl vier Armenische bankiers zich verbonden hebben mede 40 millioenen piasters tegen 6 per cent interest te leenen; deze sommen zouden voldoende zijn om de eerste storting der leening terug te betalen en de vervallende wissels der Bank te kwijten. Binnen twintig dagen zal eene gelijke som noodig zijn, welke men onderanderen hoopt te verkrijgen door eene vervroegde betaling der schatting door den Pacha van Egypte.

KEULEN den 26 october.

Als de vermoedelijke moordenaar der barones *von Schimmelpenning*, nabij Görlitz, is een tuinier te Lomnitz, die vroeger op het kasteel gearbeid had en met alle gelegenheden aldaar bekend was, in hechtenis genomen. Reeds meermalen had hij wegens kleine diefstallen eene korte gevangenisstraf ondergaan.

— Het vooruitzigt dat Saksen zich aan het Tolverbond onttrekken zal heeft daar, en met name te Leipzig, alle gemoederen met de grootste vrees vervuld, zoodat den voorlaatsten zondag bij het gewoon gebed in eene der Leipziger kerken zelfs de bede gevoegd werd dat de hemel deze de stad dreigende ramp moge afwenden. Reeds nu is de waarde der grondeigendommen aldaar tot beneden de helft der vorige waarde gedaald en wanneer Saksen zijne stelling tegenover Pruissen inhoudt dan zal gewis een groot aantal nijvere fabriekanten naar dat Land verhuizen en het ongeluk der overblijvende inwoners des te grooter worden.

— De Koning van Beijeren en de Koning en Koningin van Hannover hebben Stuttgardt, waar zij een bezoek bij het Hof hadden afgelegd, den 21 dezer weder verlaten. — Koning *Otto* van Griekenland is den 20 dezer te Brixen aangekomen, heeft den volgenden dag de reis over Botzen voortgezet en zou den 25sten te Triest aankomen, om zich daar naar Athene in te schepen.

's GRAVENHAGE den 26 october.

H. M. de Koningin wordt in den loop dezer week van Hare buitenlandsche reis in de residentie terug verwacht.

— Bij besluit van den 26 dezer heeft Z. M. goedgevonden te benoemen tot burgemeester der gemeenten Fort Bath en Bath en Rilland *J. de Jager*.

Bij besluit van den 25 dezer heeft Zijne Majesteit goedgevonden het bij Hoogstdezelfs besluit van den 5 december ll. ingestelde eereteeken tot belooning van eervolle langdurige werkelijke dienst bij de schutterijen toe te kennen: in Noordbrabant, aan *J. A. G. Mulders*, *G. B. Bolsius* en *P. Schillemans*, allen kapiteins bij de dienstdoende schutterij te 's Hertogenbosch, en aan *W. A. Hoppenbrouwers*, voormalig kapitein, wonende te Oirschot; — in Gelderland, aan *E. J. J. des Tombe*, voormalig kapitein, en *G. A. van Werkhoven*, voormalig 2den luitenant, beiden wonende te Nijmegen; *C. R. Marx*, kapelmeester bij de dienstdoende schutterij te Arnhem; *J. J. Gerhards*, voormalig muzikant, wonende te Arnhem; *L. H. Hess*, muzikant, en *L. J. Stegeman*, tamboer, beiden bij de dienstdoende schutterij te Zutphen; *B. J. Keizer*, voormalig korporaal, en *P. L. Bams*, voormalig schutter, beiden wonende te Zutphen; *F. C. Wildeman*, voormalig korporaal, wonende te Tiel, en aan *A. van Adelsbergen*, voormalig schutter, wonende te Buren; — in Zuidholland, aan *W. S. van den Bergh van Heinenoord*, kapitein, en *P. Bogaard*, adjudant-onderofficier, beiden bij de dienstdoende schutterij te Rotterdam; *P. Buffard* en *W. G. Ledeboer*, voormalige kapiteins; *G. Opzoomer*, voormalig 1sten luitenant; *E. Sijpestein*, voormalig adjudant-onderofficier; *J. H. Slinkert* en *F. van der Wiel*, voormalige sergeant-majoors; *J. Keulemans*, voormalig muzikant; *M. van Nieuwland*, *J. van der Does*, *F. T. Gerand* en *J. Ameide*, voormalige schutters; *H. Veltmeijer* en *J. H. Groen*, voormalige tamboers, allen wonende te Rotterdam; *P. van Santen* Wzn., kapitein bij de dienstdoende schutterij te Dordrecht; *A. van Maarseveen* en *P. de Klerk* Gzn., beiden voormalige muzikanten, wonende te Dordrecht; *L. A. Bruyn*, officier van gezondheid der 3de klasse bij de dienstdoende schutterij te Delfshaven; *J. Beck*, muzikant, en *A. Joosten*, tamboer, beiden bij de dienstdoende schutterij te 's Gravenhage; *E. P. Borst*, voormalig kapitein; *J. J. van Heel*, voormalig 1sten luitenant; *J. H. van der Monde*, voormalig sergeant; *H. A. de Saint Glais*, voormalig fourier; *P. Amiabel*, voormalig korporaal; *J. G. A. Jansen*, *J. W. Schrey*, *C. Vinnenberg*, *S. B. Blok*, *D. L. Cohen*, *A. C. Tentie*, voormalige schutters, en *J. P. Barriël*, voormalig tamboer, allen wonende te 's Gravenhage; *G. W. Koning*, voormalig kapitein, wonende te Koudekerk; *A. P. van Dishoeck*, voormalig kapitein; *D. van Wijk*, voormalig sergeant-majoor; *W. F. van Hartrop*, voormalig sergeant; *J. Stikkelorum*, voormalig korporaal; *P. Lens* en *N. J. Wetrens*, voormalige muzikanten; *H. Tigelaar*, *A. Kiel* en *A. M. Hendriks*, voormalige schutters, allen wonende te Leyden, en aan *J. van der Burg*, voormalig schutter, wonende te Vlaardingen; — in Noordholland, aan *J. W. Snijder* en *M. L. Rozelaar*, sergeant-majoors; *H. van der Nulft*, sergeant; *A. Pietersen*, schutter, en *H. J. van Rinsum*, muzikant, allen bij de dienstdoende schutterij te Amsterdam; *D. van den Berg*, voormalig kapitein, *J. L. van der Haagen* en *J. B. C. Hagedoorn*, voormalige sergeant-majoors; *J. W. Nienhuys*, voormalig sergeant; *H. Reuvekamp Gille*, voormalig schutter, en *J. H. Kreuger*, voormalig tamboer, allen wonende te Amsterdam; *A. Engelman*, voormalig 1sten luitenant-adjudant, wonende te Hoorn; *C. Enzlin*, sergeant, en *T. J. Bakker*, tamboer, beiden bij de dienstdoende schutterij te Enkhuizen, en aan *P. Beck*, voormalig muzikant, wonende te Alkmaar; — in Zeeland, aan *J. Gebuwet*, voormalig sergeant, wonende te Veere; — in Utrecht, aan *H. Hessing*, muzikant, en *A. Burghout*, tamboer, beiden bij de dienstdoende schutterij te Utrecht; *P. J. Marsjal*, voormalig sergeant-majoor; *J. Baumgärte*, voormalig muzikant; *M. H. Goris* en *A. L. Hazebosch*, voormalige schutters, allen wonende te Utrecht; — in Friesland, aan *F. Fontein*, D. Pz., kapitein bij de dienstdoende schutterij te Harlingen; — in Overijssel, aan *A. Lacroix*, tamboer-majoor-titulair bij de dienstdoende schutterij te Deventer; *J. M. Greve*, voormalig kapitein-kommandant, en *A. Morsman*, voormalig horenblazer, beiden wonende te Lonneker, en aan *H. Vunderink*, voormalig sergeant, wonende te Enschedé; — in Groningen, aan *J. H. Paehlig*, kapitein, en *J. de Wilde*, tamboer, beiden bij de dienstdoende schutterij te Groningen; *G. Goedhuis*, voormalig sergeant, wonende te Groningen; *H. Walter*, voormalig kapitein, wonende te Ten Boer, en aan *H. Wieringa*, voormalig 2den luitenant, wonende te Noordhorn, gemeente Zuidhorn; — in Drenthe, aan mr. *W. J. Tonckens*, voormalig kapitein kommandant, wonende te Meppel; — in Limburg, aan *C. Nieuwenhuizen*, voormalig 1sten luitenant bij de dienstdoende schutterij te 's Gravenhage, thans wonende te Maastricht.

Z. M. heeft bij onderscheiden besluiten, gedagteekend den 25 dezer, goedgevonden: 1°, aan den kolonel *J. P. Delprat*, van het corps ingenieurs, mineurs en sappeurs, kommandant der Koninklijke Akademie voor de zee- en landmagt, naar aanleiding van een hiertoe door hem gedaan verzoek, te rekenen met den 1sten der volgende maand, een eervol ontslag uit laatstgemelde betrekking te verleenen, en zulks met dankbetuiging voor de vele en gewigtige diensten, door hem gedurende eene reeks van jaren in die betrekking bewezen, en 2°, te benoemen: bij de Koninklijke Akademie voor de zee- en landmagt, tot kommandant, te rekenen met den 1sten der volgende maand, den majoor *J. P. C. van Overstraten*, van het regement veld-artillerie, wordende hij, in verband daarmede, tevens overgeplaatst bij den staf van het wapen der artillerie, en bij het wapen der infanterie, bij het 4de regement, tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), den 1sten luitenant-adjudant *W. Ströhmsdörffer*, van het 7de regement van het wapen.

Bij Koninklijk besluit van den 23 dezer is benoemd tot directeur van het postkantoor te Vaals, de heer *J. H. Ubaghs*, thans brievengaarder op het hulpkantoor te Gulpen.

Bij Koninklijk besluit van gelijke dagteekening zijn benoemd tot ontvangers: voor de in- en uitgaande regten te Babberik, de heer *J. A. Grispen*, thans ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen te Kotten; voor de in- en uitgaande regten en accijnsen te Kotten, de heer *J. H. C. Copius Peereboom*, thans ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Barsingerhorn c. a., en voor de in- en uitgaande regten te Kiefhutte, de heer *M. H. van Hengelaar*.

Zijne Majesteit heeft, bij besluit van den 19 dezer, goedgevonden den kapitein jonkh. *L. van Branbergen*, van het wapen der infanterie, tot dusverre op het tractement van non-activiteit, op grond van ligchaamsgebreken, op pensioen te stellen, en het bedrag daarvan te bepalen op *f* 900, onder toekenning van den rang van majoor, en aan hem, bij een nader besluit van den 23sten daaraanvolgende, te vergunnen om de uniform der bataillons grenadiers van het regement grenadiers en jagers, waartoe hij vroeger heeft behoord, te blijven dragen.

— De Minister van Binnenlandsche Zaken, in aanmerking nemende hetgeen te zijner kennis is gebragt, dat op donderdag den 11 november aanstaande binnen de gemeente Zutphen groote marktdag wordt gehouden, en dit de kiezers van de onder-kiesdistricten van het kiesdistrict Zutphen zou kunnen belemmeren in de inlevering hunner stembriefjes ter verkiezing van een lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, heeft, bij beschikking van 24 october jl., goedgevonden, met intrekking der beschikking van 20 october jl., te bepalen, dat die verkiezing zal geschieden op woensdag den 10 november aanstaande.

— Den 25 dezer heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken aan de heeren *Gebroeders Zur Mühlen en Taylor*, makelaars en scheeps-agenten aan het Nieuwe Diep, onder zekere bepalingen, vergunning tot wederopzeggens toe verleend voor eene geregelde stoombootdienst tot vervoer van reizigers en goederen tusschen het Nieuwe Diep, Texel en Harlingen.

— Op den 25 dezer is te 's Gravenhage door den Minister van Buitenlandsche Zaken en den Beijerschen Minister-resident bij het Nederlandsche Hof onderteekend eene tusschen de Nederlandsche en Beijersche Regeringen gesloten overeenkomst tot wederkeerige uitlevering van boosdoeners.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben zich heden bezig gehouden met het onderzoek van het ontwerp van wet wegens de in omloop te houden muntbiljetten en van de begrooting voor het algemeen burgerlijk pensioenfonds.

— Met genoegen verneemt men, dat de heeren Burgemeester en Wethouders, door tusschenkomst van den heer commissaris van politie *Behr*, aan *M. Tuyt*, *L. Mooiman*, *J. Harteveldt* en *P. de Ruyter* eene geldelijke belooning hebben doen ter hand stellen, eerstgemelde wegens de met goed gevolg bekroonde pogingen tot redding van den kapitein en den jongen van het onder Loosduinen gestrande galjasschip *Sirène*, en de drie laatstgenoemden wegens de bij die gelegenheid verleende hulp.

's GRAVENHAGE den 27 october.

Z. M. de Koning is heden morgen uit de residentie naar het Loo vertrokken.

— Gisteren heeft de heer *van Dam van Isselt* in handen des Konings de gevorderde eeden als lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal afgelegd.

ROTTERDAM den 27 october.

Het heeft Z. M. den Koning behaagd aan den heer *H. Nijgh* alhier de som van *f* 100 toe te zenden, ten behoeve der weduwe en vier kinderen van *J. van Midde*, die in den storm van 2 dezer het leven verloor, bij zijne menschlievende pogingen om de schipbreukelingen van het nabij Zierikzee op eene plaat geworpen vaartuig van schipper *G. van Dort* te redden.

— Ter vervulling der vacature, ontstaan door het emeritaat, aan den wel eerw. zeer gel. heer *B. Stemberg* verleend, is heden avond door den Breeden Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier geformeerd het volgend twaalftal van predikanten: dd. *V. J. Berkhout*, te Monster; *W. L. Riehm*, te Vlaardingen; *M. N. J. Moltzer*, te Haarlem; *A. Niermeijer*, th. dr., te Wemeldinge; *U. J. W. Roldanus*, te Katwijk aan den Rijn; *J. P. Stricker*, th. dr., te Dordrecht; *W. J. O. Sluiter*, te Wijhe; *S. F. van Hasselt*, te Sneek; *H. Uden Masman*, te Meppel; *J. C. Diehl*, te Lichtenvoorde; *J. Hooykaas Herderschee*, te Nijmegen, en *J. Marissen van Loon*, te Hoogezand.

— Van Rozenburg wordt ons, onder dagteekening van 26 dezer, het volgend berigt ter plaatsing gezonden: „ De dag van heden was voor de ingezetenen dezer plaats een dag van bijzonder algemeen genoegen, daar zij den heer *W. Richter*, volgens Zijner Majesteits besluit van den 9 dezer tot Burgemeester benoemd, in hun midden mogten zien komen om door den Gemeenteraad te worden geïnstalleerd. Reeds vroeg in den morgen wapperden de vlaggen, alles gaf een feestelijk aanzien. Eenigen van Rozenburgs ingezetenen begaven zich met de veerhengst, versierd met vlaggen, naar Maassluis, om zijn edel achtbare van zijne woning af te halen. Onder het lossen van vreugdeschoten geleidden zij hem alzoo naar het Gemeentehuis, in welks nabijheid twee eerebogen waren geplaatst. Aldaar werd zijn edele door een der ingezetenen namens de gemeente met zegenwenschen begroet. Nadat zijn edel achtbare de bewijzen zijner beëediging aan het bestuur had overgelegd, werd hem door den oudsten Wethouder met eene hartelijke toespraak Gods beste zegen toegebeden. Hierna ontboezemde onze Leeraar, in vereeniging met den Kerkeraad, de hartelijkste heilwenschen over zijn persoon en betrekking, al hetwelk door den nieuw benoemden Burgemeester met eene har-

telijke en gepaste toespraak aan Wethouders en leden van den Raad beantwoord werd. Inmiddels hoorde men bij afwisseling de vreugdeschoten, zoolang de Burgemeester zich in het midden bevond, waarbij eene talrijke schaar was toegevloeid. Alles is in de beste orde afgeloopen. Lang moge deze dag voor Rozenburgs ingezetenen in blij aandenken blijven. De Heer achtervolge deze plegtigheid met zijnen zegen, en tot in lengte van dagen leve onze waarde Burgemeester, en zij, met al de leden van ons bestuur, bevorderlijk aan het welzijn van Rozenburgs burgerij!"

— In den avond van den 19 dezer is, in de Vriezestraat te Dordrecht, zekere *D. G.* aangerand geworden door eenige kanonniers, in eenigzins beschonken toestand, bij welke gelegenheid een hunner aan gemelden *D. G.* een slag met eene flesch op het hoofd heeft toegebragt, welke wel pijn, doch geene uitwendige verwonding veroorzaakte, en dan ook *D. G.* niet belette, om zonder geleide naar zijne woning in den Sara's gang te gaan. Te huis gekomen heeft *D. G.* aan zijne huisgenooten, die zich reeds te bed bevonden, niets van het voorgevallene medegedeeld, en bijna geen woord gesproken. Den volgenden ochtend was hij geheel bewusteloos en scheen zijn toestand zoo ernstig, dat hij naar het gasthuis is moeten worden overgebragt, alwaar hij, na vier dagen lijdens, welken tijd hij sprakeloos heeft doorgebragt, in den avond van laatstl. saturdag is overleden. Uit een door den officier van justitie ingesteld onderzoek zijn zware vermoedens gerezen tegen den hoornblazer *W. de V.*, als zoude hij degeen zijn, die den slag met de flesch heeft toegebragt, terwijl het allezins waarschijnlijk is, dat de dood van *D. G.* moet worden toegeschreven aan uitstorting van bloed in de hersenen, ten gevolge van den bekomen slag, hoewel hieromtrent eerst nadat het lijk geregtelijk zal zijn geschouwd met meerdere zekerheid zal kunnen blijken. Onmiddellijk na het sluiten van het voorloopig onderzoek zijn de stukken aan den bevoegden auditeur-militair opgezonden, ten einde voor den militairen regter te worden onderzocht en vervolgd.

— In de eergisteren te Leyden gehouden zitting van den Gemeenteraad is de heer mr. *N. Sikkel Groos* tot wethouder dier gemeente benoemd in plaats van den heer *Hartevelt.*

— Aan de Leydsche hoogeschool had gisteren de promotie plaats van den heer *B. H. M. Driessen*, van Aalten, in de regten, na verdediging van zijn specimen: *de juris poenalis praeceptis ex codice mercatorio recte exulantibus.*

— Tot predikant bij de Hervormde gemeente te Leerdam is beroepen ds. *U. J. W. Roldanus*, thans te Katwijk aan den Rijn.

— Er is den 1 dezer een brief per post uit Haarlem naar Noordwijk verzonden, waarin een bankbiljet groot *f* 200 en een muntbiljet groot *f* 100; deze is aan zijn adres niet bezorgd, en dus de waarde verloren of ontvreemd. Tot opheldering van het bovenstaande diene het volgend berigt: „Reeds lang bestond vermoeden tegen den postbode van Noordwijk op de Pietgijzenbrug, welke eindelijk zoo dringend werd dat men tot eene huiszoeking meende te kunnen overgaan, bij welke gelegenheid eene vrij groote som aan bank- en muntbiljetten en gereed geld werd gevonden, waarvan niet dan tegenstrijdige en hoogst onaannemelijke wijzen van aankomst werden opgegeven. Daaronder bevond zich een bankbiljet groot *f* 200, waarvan vroeger met opgave van dagteekening en nommer de vermissing was aangegeven te gelijk met een muntbiljet groot *f* 100, hetwelk de bode erkende in zijn bezit te hebben gehad, doch beweerde gewisseld te hebben. Ten gevolge dier ontdekkingen is voormelde bode in hechtenis genomen."

— Gisteren overleed te Amsterdam de heer *P. Best*, sedert 28 jaren eerste onderwijzer aan eene der Stads Tusschenscholen en door zijne oorspronkelijke en vertaalde geschriften, zoo wel als door zijne belangrijke bemoeijingen voor het Nederlandsche Onderwijzers genootschap, van welks Amsterdamsche afdeeling hij de stichter was, loffelijk bekend.

— De jongste driemaandelijksche berigten omtrent de Maatschappij van Weldadigheid, inzonderheid wegens den staat van hare koloniën, houden in, dat de bevolking wederom met 74 personen is vermeerderd. Sterfgevallen waren er weinig. De ontvlugting was nog al talrijk, doch meest van bedelaars-kolonisten. De sterkte der bevolking was op 1 dezer 10,175 zielen. Over het gedrag der kolonisten heeft men steeds alle reden van tevredenheid.

— Den 21 dezer is te Zwolle eene vergadering van heeren uit Leeuwarden, Groningen, Zwolle, Enschedé, Almelo, Deventer Zutphen en Amersfoort gehouden, om te beraadslagen over het aanleggen van spoorwegen in de oostelijke en noordelijke gewesten van Nederland. Men is overeengekomen om bij de Hooge Regering, voor zoo veel Nederland betreft, te ondersteunen de aanvraag, die namens eene Engelsche maatschappij gedaan wordt, om concessie te bekomen voor het maken van spoorwegen: 1°, van Arnhem over Zutphen, Deventer, Zwolle, naar Groningen; 2°, van Harlingen over Leeuwarden, Groningen, Leer, Oldenburg, Bremen, naar Hamburg; 3°, van Rheine over Enschedé, Almelo, Zwolle, Amersfoort, naar Utrecht.

— In de laatste week zijn in Friesland 31 runderen ter zake der longziekte afgemaakt. Totaal 5523.

— De *Groninger Courant* behelst het volgende:

Saturdag ll. hadden wij alhier bijzonder schoon weder en de lucht was, naar den tijd des jaars gerekend, buitengewoon warm; echter barstte hierop een onweder los, dat omstreeks des avonds ten half negen een aanvang nam. Bijna in alle rigtingen werd de lucht door den bliksem doorklieft, waarop de donder achtereenvolgens werd waargenomen. Gelukkig hebben wij binnen deze stad geene ongelukken te betreuren. Buiten de Boteringepoort evenwel, achter de zoogenaamde Rijskampen, werd een schaap in de weide door den bliksem getroffen en daardoor gedood. Naar ons verder wordt medegedeeld is saturdag avond, omstreeks half elf, de bliksem geslagen in eene boeren behuizing te Westernieland; — door de vereenigde hulp is het mogen gelukken de voorbehuizing te behouden, doch is het achterhuis met al de zich daarin bevindende granen en zaden eene prooi der vlammen geworden. Het vee werd nog bij tijds gelukkig gered. De behuizing was voor brandschade verwaarborgd, maar de schade is evenwel voor den bewoner nog aanzienlijk.

— Uit Vlissingen meldt men den 24 dezer, dat de schout bij nacht *Schröder* dien dag, aan boord van het Pruissisch fregat *Gefion*, een contra-diné aan den schout bij nacht, directeur en kommandant der marine aldaar, en aan den Pruissischen consul, gegeven heeft. De Pruissische gezant aan ons Hof, graaf *von Königsmark*, was den vorigen dag te Vlissingen aangekomen en door het geschut der korvet *Amazone* begroet. Met de Pruissische consuls van Rotterdam en Antwerpen, mede aldaar tegenwoordig, bezocht Zijne Exc. de Pruissische schepen en nam daarna met deze heeren deel aan genoemd diné. Het fregat *Gefion*, waarvan de herstellingen afgeloopen zijn, heeft reeds al de voor de reis benoodigde provisie aan boord, en zou weldra uit de haven op de reede komen, om met gunstige gelegenheid te vertrekken.

— Laatstleden zondag avond werd onder de gemeente Goorle, bij Tilburg, de huizinge van den heer *A. van der Voort*, met den voorraad graan en hooi, door brand vernield. Het gebouw was voor slechts *f* 400 verzekerd.

— De waterhoogte te Arnhem was den 26 dezer 1 el 9 palm 6 duim.

— Gisteren middag heeft de Kamer der Belgische Representanten hare werkzaamheden hervat en is in de eerste plaats tot het zamenstellen van haar bureau overgegaan. De uitslag der stemming tot benoeming van een voorzitter was, dat de heer *Delfosse* 52 en de heer *Delehaye* 50 van de 106 stemmen bekwam. Daar niemand de volstrekte meerderheid bekomen had, werd tot eene herstemming overgegaan, wanneer de heer *Delfosse* 54 en de heer *Delahaye* 49 stemmen op zich vereenigde. Bij gevolg werd de heer *Delfosse* tot voorzitter geproclameerd.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Macassar*, P. D. Nap, n. Akyab; *Vulcan*, J. Johnston, n. Glasgow, en *Tay*, D. Brown, n. Dundee.

Kapitein P. O. Hillstedt, voerende de Zweedsche brik *Pehr*, van Odessa alhier aangekomen, rapporteert den 10 dezer gepraaid te hebben, op de hoogte van Lezard, het Zweedsch barkschip *Elizabeth*, toonende de signaalvlag van de Stockholmsche Assurantie-Compagnie nommer 42; de wind N. N. O., met frissche koelte.

HELLEVOETSLUIS den 26 dezer. Gisteren namiddag arriveerde *Noord-Holland*, P. Fijn, van Triest. Voor den wal de Pruissische brik *Max*, kapitein Peters, v. Berdianski; de wind Z. W. — Heden morgen arriveerden *Cornelia Catharina*, K. K. Hagedoorn, v. Lissabon; *Columbine*, ..., v. Londen; *Balmoral* (st.) v. Leith, en *Hermannus*, L. van der Laan, van Bergen. Voor gaats de schepen *Soolo*, kapit. M. Korteland, van Batavia naar Schiedam, en *Henriette Clasina*, T. Hagen, van Batavia n. Amsterdam; de wind Z. W.

HELLEVOETSLUIS den 27 dezer. Gisteren namiddag arriveerde *Rotterdam* (st.), J. Verspecke, van Havre. En stoomde in zee *Batavier* naar Londen; de wind Z. W. — Heden morgen stoomde in zee *Earl of Auckland*, mede naar Londen. Voor den wal, met loodsen aan boord, de schepen *Ville de Dunkerque*, kapitein J. B. J. Versaille, van Konstantinopel, en *Liverpool*, E. T. Mielordt, van New-York; de wind Z. Z. W.

Het Oostenrijksch brikschip *Pegno di Amicitia*, kapit. Zupar, van Odessa, is, volgens berigt van Hellevoetsluis van den 26 dezer, des namiddags van den 25sten op de steile punt van den Ooster aan den grond geraakt; de stoomboot *Kinderdijk* is op bekomen order ter adsistentie derwaarts vertrokken. De bemanning heeft het schip verlaten en is, met den schokker-afhaalder van Brouwershaven, te Hellevoetsluis aangebragt.

ZEILKLAAR te HELLEVOETSLUIS *Doelwijk*, D. H. Kramer, naar Batavia.

BRIELLE den 26 dezer. Gisteren na posttijd arriveerde *Treaty*, J. Bentley, van Poole. Heden voor posttijd niets gepasseerd; de wind W. ten Z.

BRIELLE den 27 dezer. Heden voor posttijd stoomden in zee *Norfolk* naar Goole, *Camerton* naar Hull en *Rhine* naar Londen. En zeilden *Lochindal*, J. Redhead, naar Stockton; *One*, J. Farrow, naar Sunderland, en *Johanna Geerdina*, F. W. Schoon, naar Newcastle. En arriveerde *Ceres* (st.), O. E. Smith, van Londen; de wind Z. ten O.

MAASSLUIS den 26 dezer. Heden is alhier voor posttijd niets gepasseerd. De schepen gisteren gemeld zijn wel in zee; de wind Z. W.

MAASSLUIS den 27 dezer. Heden is alhier voor posttijd niets gepasseerd; de wind Z.

BROUWERSHAVEN den 25 dezer. Uit zee niets. Heden namiddag werd alhier op de telegraaf waargenomen dat er een schip in nood was; waarna men bemerkte dat er eene brik op den Ooster zat, zijnde zoo als later bleek eene Oostenrijksche brik, met rogge geladen; er gingen dadelijk vaartuigen ter adsistentie naar buiten, als de reddingskotter *Willem van Houten* en de Loodsafhaalder met den Inspecteur aan boord (*zie boven*). Het schip zal zeker weg zijn, doordien de wind uitschiet van het Z. naar het N. W. met hevigen storm.

BROUWERSHAVEN den 26 dezer. Heden uit zee *Soolo*, M. Korteland, van Batavia naar Schiedam. De Oostenrijksche brik, gisteren gemeld, is ten gevolge van den opgekomen storm uit het N. W. totaal verbrijzeld. De equipage is echter gelukkig gered door de visschuit van schipper Pernes, en door den Loodsafhaalder van Brouwershaven, welke te Hellevoetsluis zijn aangekomen (*zie boven*).

TEXEL den 25 dezer. De wind Z. Z. W. Binnengekomen *Elise*, J. H. Gätjen, van Baltimore; *Richard Toung*, T. Hult, v. Taganrog (zijnde de bark, gisteren als onbekend opgegeven); *Annetta Fossina*, D. J. Kraan, v. Nizza; *Aurora*, R. van de Velde Smit, v. Bordeaux; R. D. van 't Veer, O. F. Fokkema, P. S. Gruppelaar, *Magnet* (st.) en *Lord John Russell* (st.), alle vijf van Londen; J. Watt en G. Annison van Newcastle. Vertrokken *Herstelling*, H. P. Lukkien, naar Corfu; *Elisabeth van Leiden*, H. K. Smits, naar Livorno; *Annechina Elsina*, R. J. Kuiper, en *Ranger* (st.), naar Londen; W. Humble en J. Laidler n. Sunderland, H. Perriam n. Newcastle, W. With en O. Börresen n. Drammen, P. Hansen n. Tonsberg en C. M. Ulstrup naar Holmstrand.

TEXEL den 26 dezer. De wind N. W. — Z. Z. W. Binnengekomen niets; gisteren nog J. H. Panjer van Bayonne. Vertrokken niets.

Kapitein P. Huidekoper, van Batavia in Texel binnen, heeft GEPRAAID: Den 14 dezer, op 48 gr. 12 min. NB. en 3 gr. 56 min. WL., *Samarang*, D. L. Immink, v. Rotterdam n. Batavia. Den 19 dezer, op 49 gr. 33 min. NB. en 5 gr. 10 min. WL., *Aquarius*, G. D. Douwes, v. Amsterdam naar Genua. Den 20 dezer op de hoogte van Goudstaart *Alcyone*, A. P. Sandberg Jr., v. Amsterdam naar Batavia.

Volgens brief van kapitein G. Slichtenbree Jr., voerende het barkschip *Eolus*, van Suriname in Texel binnen, was hij den 8 dezer, op 48 gr. NB. en 9 gr. WL., aangezeild door de Oostenrijksche brik *Ljubimir*, kapitein F. Radimiri, van Ibraïl, waardoor deze laatste de boegspriet verloor, zware schade aan den boeg bekwam en de kapitein, stuurman en twee matrozen onmiddellijk op de *Eolus* oversprongen. Na twee etmalen is het gelukt de brik te naderen, waarop de kapitein met zijn volk op zijn eigen schip overging, en den 18 dezer behouden te Queenstown is binnengeloopen. De *Eolus* heeft slechts geringe schade bekomen.

De Engelsche brik *Thomas*, kapitein J. Thompson, van Newcastle naar Amsterdam, is, volgens brief van Texel van den 25 dezer, den vorigen middag achter de Wester gestrand, en dien nacht door het ontvlammen der steenkolen in brand geraakt; het volk heeft zich met de sloep gered.

VLIE den 23 dezer. Uit zee *Willem I* (st.) van Hamburg. Vertrokken D. L. Geest naar Sunderland, E. J. de Jonge naar Newcastle, J. J. Mulder naar Stettin, J. P. Rifbjerg naar Kopenhagen, C. Kock naar Fredrikstad, A. Aasuldsen naar Osterrisoer en J. Tillema naar Oudsoen.

VLIE den 24 dezer. De wind W. Z. W. Binnengekomen B. G. Smit van Bordeaux, H. O. van Wijk van St. Petersburg en B. J. van der Veen v. Fredrikstad. Vertrokken G. J. Lukje n. Koningsbergen, L. J. van Peer en W. J. Schummelketel naar Dantzig, P. Stehr n. Rostock, O. Johnsen naar Stavanger, A. M. Gundersen en S. A. M. Salvesen n. Fredrikstad, H. Christensen en O. Nickelsen n. Drammen, J. G. Jacobsen naar Tonsberg, H. Schuldt naar Hamburg en H. H. Geveke naar Bremen.

VLISSINGEN den 26 dezer. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen *Giovanni Maria*, Sarinich, van Kertch; *Sophia*, Cherovich, en *Gazelle*, Jackson, van Odessa; — voor Brussel *Nijverheid*, A. Rink Fijn, van Bordeaux. — Heden van ANTWERPEN vertrokken *Mercator*, H. H. Soeten, naar Havanna.

AANGEKOMEN: Te ADELAIDE (Nieuw Zuid-Wallis) 17 julij *Edouard*, J. M. de Winter, van Swansea, en is den 21 dito naar Port Wakefield vertrokken. Te BOSTON 4 dezer *Josephine*, A. J. Rieke, van Amsterdam. Te LISSABON 10 *Jacobina*, H. W. Bontekoe, van Liverpool, en 14 *de Maas*, G. C. Baggus, van Vlaardingen. Te BAYONNE *Margrietha*, H. J. Klasen, van Nantes. Te ROUAAN 23 *Hendrika*, P. Collenteur, van Rotterdam. Te HAVRE 21 *Juno*, Smaal, van .... Te HAMBURG 23 J. K. Egberts v. Amsterdam; 24 H. E. de Grooth van Hartlepool; 25 W. Kröger van Amsterdam en J. Thesen van Makkum. Te ALTONA dien dag R. Klaassens van Middlesbro'. Op de ELVE 24 *Nooit Gedacht*, van der Meulen, en *Petina*, Groenewold, van Amsterdam, H. K. Tent van Rotterdam, M. Koobs v. Makkum en F. M. Broekman v. Brussel. Te WARNEMUNDE 23 T. Gallas v. Schiedam. Te STRALSUND 18 J. Spanjer van Dokkum. Te PILLAU 22 E. P. Meeter van Newcastle, en 23 S. S. Brouwer van Shields. Te BOLDERAA 18 J. H. Deddes van Duinkerken en R. P. Jager van Londen. Te KROONSTAD 16 H. P. Heikema van Amsterdam. Te KOPENHAGEN 22 J. R. Veenhuizen van Schiedam, en is verder gezeild.

VERTROKKEN: Van GENUA 19 dezer *Jacob*, J. V. Duritz, n. Amsterdam. Van FLENSBURG 21 C. M. Fenenga naar Leith. Van PILLAU 22 B. W. Pekelder n. Bremen, J. G. Bleeker n. Rotterdam, H. J. Blaak naar Londen, J. Astuling, H. H. Prins en F. F. Lieffijn naar Amsterdam, en R. J. Sprik naar Aberdeen; 23 S. J. Edema, A. W. Pot en G. B. Pekelder naar Leith, T. J. Rink n. Yarmouth, P. J. Bakker naar Rotterdam, H. J. Zeven naar Londen, E. H. Bekkering naar Engeland, T. F. Harding naar Hull, J. J. Peper en G. W. Lohman naar Amsterdam. Van MEMEL 19 H. K. Potjewijd, mede naar Amsterdam.

De schepen *Geertruida*, kapitein A. T. Hazewinkel, van Livorno naar Londen, en *Drie Gebroeders*, H. Puncke, van Livorno naar Hull, zijn den 13 dezer ter reede van Algesiras binnengeloopen, doch hebben bij gunstigen wind de reis door de Straat van Gibraltar voortgezet.

Het schip *Odin*, kapitein Stibolt, van Namsos naar Amsterdam, is, na aan den grond gezeten te hebben, den 6 dezer met verlies van deklast te Namsos teruggekomen.

ELSENEUR gepasseerd: Den 21 dezer *Anna Catharina*, G. Grilk, van Rotterdam naar Petersburg; *de Spruit*, T. M. Pott, van Riga naar de Maas; *Fortschritt*, Luther, van Keulen naar Stettin, en *Hoop en Verwachting*, R. K. Hekman, van Rotterdam naar Dantzig. Den 22sten *Henriette*, W. Dunningham, van Dordrecht naar Pillau, en *Wemelina*, J. K. de Boer, van Rotterdam naar Stettin.

THISTED den 20 dezer. De kof *Sikkolina Hooites*, kapitein G. T. de Jong, met stukgoederen van Amsterdam naar Stettin, is gisteren avond ten 11 ure op Agger gestrand en weg; de geheele bemanning benevens vrouw en kinderen van den kapitein is gered; van de lading is heden een gedeelte geborgen, en morgen, indien de zee niet hooger gaat, hoopt men dit het overige te doen. Een groot gedeelte nogtans zal beschadigd zijn, daar zich veel water in het ruim bevindt; de heden geborgen goederen waren echter slechts ligt beschadigd.

TONNINGEN den 23 dezer. Het Nederlandsch schip *Zwaantina* (bevorens gemeld) is eindelijk boven water en door bergers alhier in de haven gebragt. Van de lading is een groot gedeelte doornat geborgen; het schip heeft zoo veel geleden dat het als wrak te beschouwen is.

TONNINGEN gepasseerd: Den 20 dezer *Gesina Derkina*, J. J. Klok, van Rotterdam naar Koningsbergen, en *Jonge Pieter*, J. L. Colle, van Amsterdam n. Stettin. Den 23sten *Johanna Geertruida*, A. J. Onnes, van Harlingen naar Memel.

Het Nederlandsch kofschip *Marchina*, kapitein A. P. Boer, met hout van Dantzig naar Londen, te Cuxhaven binnen, is den 21 dezer zwaar lek geworden en lost om te repareren.

Uittreksel uit de Lloydslijst van den 25 october:

Te LONDEN aangekomen 25 dezer *Cornelia*, Gunter, v. Workum, en *Niessina*, Reusien, van Groningen. Te HULL 23 *de Hoop*, Ouwehand, van Amsterdam. Te STOCKTON 21 *Hopende Zeeman*, Topzant, van Kampen. Te HARTLEPOOL 23 *Jeannette*, T. Visser, van Rotterdam. Te SUNDERLAND 24 *Albatross*, Brooks, van Schiedam, *Cambridge*, Murray, en *Dauntless*, Wilkinson, van Amsterdam. Te SHIELDS 22 *Hermanna*, Veling, van Delfzijl, en *Weldaad*, Stubbe, van ...... Te DUNDEE 23 *Hermanna*, Eefting, van Amsterdam, en *Stad Goor*, Bakker, van Zwolle. Te CARDIFF 21 *Mosambique*, Bouman, van Rotterdam, en *Vier Gebroeders*, van der Meulen, van Amsterdam; 22 *Scandinavien*, Odelmark, van Rotterdam, en *Fenna Gerarda*, Struik, van Amsterdam. Bij LIVERPOOL 24 *Pelican* (st.) v. Rotterdam. Te LIVERPOOL 22 *Dolfijn*, Brandligt, van Waterford; — in lading *Dankbaarheid*, W. Postma, naar Rio-Janeiro. Van NEWCASTLE uitgeklaard *Alida*, Oldenburger, naar Barcelona, en van GRAVESEND vertrokken 24 *Ettina*, de Jonge, naar Christiansand, Stavanger enz.

LIVERPOOL den 25 dezer. De *Enchantress*, kapitein Buckland, van Fernambuck naar Falmouth, is drie dagen na het vertrek van eerstgenoemde haven op een rif gestrand en verbrijzeld; de kapitein, twee stuurlieden, een matroos en een jongen zijn daarbij verdronken; de overige zes man zijn 23 dagen op het rif gebleven, hebben toen een vlot gemaakt, en zijn door de *Richard* gered en alhier aangebragt.

De schepen *Boadicea*, kapit. Mackay, van Batavia, en *Duo*, kapit. Eneroth, van Rio-Janeiro, beiden te Falmouth binnen, zijn den 23 dezer op bekomen order verzeild: het eerste naar Londen en het laatste naar Amsterdam.

Het schip *California*, kapit. Ivancich, van Berdianski naar Schiedam, te Falmouth binnen, heeft den 23 dezer de reis voortgezet.

Het schip *Amasis*, kapitein H. A. Feijen, van Taganrog, is den 23 dezer te Falmouth om order binnengeloopen.

Het schip *Orsolina*, kapitein F. Russo, van Amsterdam n. Napels, was den ... dezer op de hoogte van Torbay.

Het barkschip *Koophandel*, kapitein H. de Boer, van Odessa, is den 24 dezer om order te Cowes binnengeloopen.

Het schip *Louise*, kapitein Lundsten, van Buenos-Ayres, is den 24 dezer mede te Cowes binnengeloopen, doch op bekomen order naar Rotterdam gezeild.

DOUVRES den 23 dezer. De brik *St. George de la Mina*, kapitein J. J. van der Eb, van Rotterdam naar de Kust van Guinea, alhier binnen, zal, na gelost te hebben, op de sleephelling worden gehaald om nieuw te koperen. Overigens schijnt de bekomen schade niet tegen te vallen, en daar het schip ondanks het hevige stooten niet lek is geworden, dacht de kapitein spoedig in staat te zijn om de reis voort te zetten.

Het schip *Anna Maria*, kapit. J. Zuiderduin, van Amsterdam naar Havanna, is den 20 dezer Deal gepasseerd.

GEPRAAID: Den 21 september, op 5 gr. ZB. en 17 gr. WL., *Cameleon*, J. D. J. van Wijhe, van Batavia naar Rotterdam. Den 8 dezer, op 28 gr. NB. en 35 gr. WL., *Prins Hendrik*, H. Smit, van New-York naar Batavia. Den 15 dezer, op 44 gr. 40 min. NB. en 14 gr. WL., *Luconia*, E. J. Bödeker, van Rotterdam naar Akyab.

CARGA-LIJST.

INDIA, J. A. PRONK, van *Batavia*.

2214 kranj. Suiker, 2015 b. Rijst, 21/4 k. Thee, 150 legg. Arak en 2756 boss. Bindrotting, *A. van Hoboken en Zonen.*

LOOPUYT, A. VAN WIJK JURRIAANSE, van *Batavia*.

1505 b. Rijst, *D. Dunlop;* 5 k. Japansche Goederen, 3 k. Schilderijen, 1 Chinesche Nachtspiegel, 8 Samarangsche Vloermatten en 5 Japansche Bezems, *Vlierboom en Suermondt;* 425 kranj. Suiker, *C. Vlierboom en Zn.;* 1 pakje Koopm., *J. H. Peter;* 1 doosje met 2 Portretten, *C. Suermondt;* 1 dito met 1 Portret, *B. J. Suermondt;* 138 k. Thee, *Thormann en Co.;* 3 k. Koopm., *W. Poolman;* 1915 b. Rijst, 595 boss. Rotting en 1240 stukk. Sapanhout, *de Groot, Roelants en Co.*, te Schiedam; 186 pakk. Cassia Vera, *J. C. Brandt en Zonen*, te Amsterdam; 64 pakk. Cassia Vera, Gebr. *Cramer*, te Amsterdam, en 1 k. Koopm., Order.

EVERDINA ELISABETH, C. J. TONJES, van *Pangool*.

8395 b. Koffij, 2318 b. Peper, 693 schuitj. Tin en 4061 boss. Bindrotting, Nederlandsche Handel-Maatschappij.

JANE, J. PALMER, van *St. Malo*.

Eene lading Boekweit, *Lenersan en Co.*

CERES, O. E. SMITH, van *Londen*.

100 t. Gietijzer, 100 z. Terra Japonica en 10 z. Cacao, *S. A. le Vino en Co.;* 4 k. Thee, *C. Hemmann en Co.;* 20 z. Piment, *Grohé en Sander;* 14 k. Thee, *Pluygers en Hauck;* 100 t. Gietijzer, 6 k. Thee, 10 v. en 28 z. Koopmanschap, Order.

ROTTERDAM, R. MERCER, van *Glasgow*.

81 v. Aluin, *W. Bunge en Co.;* 15 v. dito, *Outshoorn en van der Held;* 17 v. Potasch, *F. W. C. Blom;* 5 v. Bichrome, *A. T. Sölling en Co.;* 2 v. Verfwaren, *D. H. en W. Pompe;* 5000 Ovensteenen, *A. L. Spruyt;* 2 v. Meel, *W. Allan;* 1 v. Koopmans, *Smith en Co.;* 1 k. Monsters, *Tollens en Co.;* 31 v. Vuuraarde, *W. Hoven*, te Delft; 91 t. Gietijzer en 2 v. Ovensteenen, Order.

TREATY, J. BENTLEY, van *Poole*.

208 fusten Olie, *C. Hemmann en Co.;* 78 dito dito, *A. T. Sölling en Co.*

HERMANNUS, L. VAN DER LAAN, van *Bergen*.

2550 waag Visch en 202 ton Traan, *P. van Rossem.*

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Nijverheid*, kapit. *G. F. Bus.* Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BATAVIA en SOERABAIJA, voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Nederlandsch Fregatschip *Hendrika*, kapitein *P. Admiraal*, om den 7 November te vertrekken. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

GENUA, het snelzeilend Schoener-Hoekerschip *Voorwaarts*, kapitein *J. Vink.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Campagne-Fregatschip *Prinses Marianne*, kapit *Fl. Rietmeijer*, voerende eenen bekwamen Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

KONINGSBERGEN, het Nederlandsch Kofschip *Mina en Willem*, kapitein *H. H. Bakker.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

STETTIN, het Deensch Jagtschip *Anne Catharina*, kapitein *A. Nielsen.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

STETTIN, het Deensch Jagtschip *Ellen Kirstine*, kapitein *P. Rasmussen.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

STETTIN, het Deensch Schip *L. N. Hvidt*, kapit. *H. R. Hansen.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

VALPARAISO, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Nederlandsch Barkschip *Kinderdijk*, kapitein *W. Ouwehand*, voerende eenen bekwamen Scheepsdoctor. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Te Vlaardingen:

LISSABON, het Nederl. Schoenerschip *Zeus*, kapit. *L. Oversluizen.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

MADRID *den 20 October.* Spanje 3 per cents 47¾ geld; dito 1 per cents 26⅜ geld; Rentel. Schuld $6\frac{9}{16}$; Coupons 2½.

Den 22sten. Spanje 3 per cents 47¾; dito 1 per cents $26\frac{7}{16}$.

PARIJS *den 25 October.* Frankrijk 3 per cents 81. 50 a contant en 82. 10 tegen ultimo; dito 4½ per cents 106. 25 a contant en 106. 95 tegen ultimo; de Actien van de Bank 2995; Spanje 1 per cents 25; dito Buitenl. 3 per cents 51; dito Binnenl. 46⅜. — A contant sloten de 3 per cents Fransche fondsen 10 en de 4½ per cents 5 centimes lager dan saturdag.

Den 26sten. Frankrijk 3 per cents 82. 10 en dito 4½ per cents 106. 60, beide tegen ultimo.

LONDEN *den 25 October.* De 3 per cents Geconsolideerden 100⅝ a ¾ a contant en voor rekening; de Gereduceerden 99¼; de Actien van de Bank 223; Rusland 5 per cents 118¼; Spanje 3 per cents 51¼ voor rekening; dito nieuwe Uitgestelde 25¾ a contant; dito Passive 6¼ a ½; Brazilië 100 a 102; Mexico 3 per cents 24⅛, zonder Coupon van Januarij; Peru 6 per cents 103½ a ⅞; Venezuela 41 a 43; Holland 2½ per cents 64 a 65, en dito 4 per cents Certific. 96 a 97; Turksche leening 3½ a 4½ per cents premie.

Den 26sten. Spanje 1 per cents 25⅛.

ANTWERPEN *den 26 October.* Spanje 1 per cents 24⅞ pap.; dito Binnenl. 3 per cents 46⅛ geld; Metaliek 5 per cents 80⅞.

AMSTERDAM *den 27 October.* Nederlanden, Werk. Schuld, 2½ pc., $63\frac{5}{16}$ a 63⅜, gebl. $63\frac{5}{16}$; idem, 3 pc., 76 a $76\frac{1}{16}$, gebl. 76; id., 4 pc., 95 a 95⅛, gebl. 95. België, Cert., bij *Rothschild*, 2½ pc., $52\frac{1}{16}$. Frankrijk, Cert., 3 pc., 75⅛. Rusland, bij *Hope en Co.*, 5 pc., 107⅝ a 107⅞; Negot. bij *Stieglitz*, 4 pc., 90½. Spanje, Nieuwe, 1 pc., 25 a $25\frac{1}{16}$; Binnenl., 3 pc., 45⅞; Cert. Coup. Sp. Com. $3\frac{13}{16}$ a 3⅞. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 77⅛; idem 1847, 2½ pc., $40\frac{1}{16}$ a $40\frac{3}{16}$; idem 1851, 2½ pc., 39⅝ a $39\frac{11}{16}$; id. 1849, 5 pc., 90; id. letter B, 5 pc., 89⅞. Grenada, te Londen, Uitg., 11. Equador $4\frac{5}{16}$. Mexico, te Londen, Nieuwe, 3 pc., 24¾ a 24⅞, gebl. $24\frac{13}{16}$.

ROTTERDAM *den 27 October.* Nederlanden, Werkel. Schuld, 2½ pc., $63\frac{5}{16}$ l. k., 63⅜ h. k., 63⅜ gebl. k.; idem idem, 3 pc., 76; idem idem, 4 pc., 95; Oblig. Holl. Spoorweg-Maatsch., 4½ pc., 100. Spanje, Buitenl., 1 pc., $25\frac{1}{16}$; Coupons *Ardoin*, bewijzen 3¾ l. k., $3\frac{13}{16}$ h. k., 5¾ gebl. k.; Amortis. $6\frac{13}{32}$ Rusland, bij *Hope en Co.*, 1798 en 1816, 5 pc., 107⅝. Amerika, Bank-Actien, *D.* 100, 4⅛. Oostenrijk, Metall., 2½ pc., 40⅛. Mexico, 1851, 3 pc., 23⅜. Ecuador $4\frac{9}{32}$ l. k., 4⅜ h. k, $4\frac{5}{16}$ gebl. k.; idem Coupons, 25¾ *c.* l. k., 26 *c.* h. k. Akkers-Mosquito $2\frac{1}{16}$ *cent.*

ROTTERDAM *den 26 October.* Londen 2 maanden *f* 11. 85, kort *f* 11. 90.

AMSTERDAM *den 27 October.* TARWE: Poolsche wat hooger gehouden, doch zonder handel; vorige prijzen waren te bedingen; Roode prijshoudend; verkocht in Entr.: 130 ℔ Jar. Norder *f* 265; in Cons.: 134 ℔ Cubanca *f* 255. — ROGGE zonder handel. — GERST wat aangenamer: 102 ℔ N. Vriesche Winter *f* 170. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT prijshoudend: 119 ℔ N. Holst. *f* 215; 120 ℔ Jar. Roozend. *f* 212. — KOOLZAAD onveranderd; op 9 vaten Olie te leveren: in Nov. eerstk. £ 55; in April eerstk. £ 57½; in Sept. eerstk. £ 58½. — LIJNZAAD een doen: 110 ℔ Archangel *f* 275, *f* 277½. — RAAPOLIE: op 6 w. *f* 32; Vlieg. *f* 31; 1 Nov. eerstk. *f* 30¾; 1 Dec. eerstk. *f* 31¼; 1 Mei eerstk. *f* 33¼; 1 Sept. eerstk. *f* 34¼. — LIJNOLIE: op 6 w. *f* 30; Vlieg. *f* 29. — HENNEPOLIE: op 6 weken *f* 40; Vlieg. *f* 39. — RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 70 a *f* 74. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 8½ a *f* 10½.

SCHIEDAM *den 26 October.* Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 21. 50; Amsterd. proef. id. id., *f* 22. 75. Zonder de belasting.

Den 27sten. Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 22. 25; Amst. proef, idem idem, *f* 23. 50. Zonder de belasting.

OPENBARE VERKOOPINGEN
van HUIZEN, enz.,
IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM,
Woensdag den 27 October.

N.° 1. Het Dubbeld *Pand*, bestaande in twee *Benedenhuizen*, *Bovenwoningen*, *Zolders* en *Erve*, zijnde één Benedenhuis ingerigt tot Broodbakkerij en één dito als Winkel in Kruidenierswaren, aan de noordzijde van den Binnenweg, op den westhoek der Crispijnlaan, wijk 15, n.s 373 en 374.

N.° 2. Het *Huis*, *Bovenwoningen*, *Open Plaats* en *Erve*, achter N.° 1, wijk 15, n.° 164. Gecombineerd om *f* 17400 verkocht.

N.° 3. Het *Winkelhuis*, *Bovenhuis*, *Open Plaatsje* en *Erve*, aan de zuidzijde van den Binnenweg, wijk 15, n.° 602. Om *f* 4200 verk.

N.° 4. Het *Huis*, *Bovenwoningen*, *Open Plaats* en *Erve*, naast het voorgaande, wijk 15, n.° 603. Om *f* 2210 verkocht.

N.° 5. Het dubbel *Pand*, bestaande in twee *Benedenhuizen*, *Bovenwoningen* en *Erve*, als voren, wijk 15, n.° 604. Om *f* 4800 verkocht.

N.° 6. Het *Huis*, *Bovenwoning* en *Erve*, als voren, wijk 15, n.° 605. Om *f* 2025 verkocht.

N.° 7. Het Stuk *Open Grond* of *Bleekveld*, (genaamd PAS BUITEN), *Waschhuis* en *Bovenkamers*, als voren. Om *f* 3050 verkocht.

N.° 1. Het *Huis*, *Bovenkamers* en *Erve*, aan de Kipstraat of Achter het Klooster, wijk 11, n.° 431. In trekgeld *f* 2400.

N.° 2. Den *Romp* van den gewezen Windmolen genaamd DE LELIE, enz., aan de zuidzijde van den Binnenweg. In trekgeld *f* 1500.

N.° 3. Het Stukje *Grond*, bezijden en achter den Molen. In trekgeld *f* 480.

N.° 1. Het *Huis*, *Bovenhuis* en *Erve*, aan de zuidzijde van de Nieuwehaven, wijk 12, n.° 195. In trekgeld *f* 3525.

N.° 2. Het *Pand*, bestaande in Vier *Huizen*, *Bovenwoningen* en *Erve*, op den hoek van het Colchos-Eiland en de Heerenstraat, wijk 9, n.s 63 en 66. In trekgeld *f* 3200.

N.° 3. Het *Huis*, *Bovenwoningen* en *Erve*, aan de oostzijde van de Korte Baanstraat, wijk K, n.° 211. In trekgeld *f* 1925.

PROGRAMMA van het BATAAFSCH GENOOTSCHAP DER PROEFONDERVINDELIJKE WIJSBEGEERTE, gesticht door STEVEN HOOGENDIJK *te Rotterdam.*

Op Zaturdag, 11 September 1852, is onder voorzitting van den Heer Praeses Magnificus J. F. HOFFMAN eene Algemeene Vergadering gehouden van het *Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte* te Rotterdam.

I. De vergadering, tot welke een niet onaanzienlijk getal Ledenconsultanten en Leden des Genootschaps waren opgekomen, omstreeks twaalf ure geopend zijnde, deed de President-Directeur, de Heer D. F. VAN DER PANT, namens Directeuren verslag van de laatste lotgevallen des Genootschaps en van het voorgevallene sedert de laatste Algemeene Vergadering, gehouden op 14 September 1850.

1. Werd hulde gebragt aan de nagedachtenis van de Leden, die aan het Genootschap door den dood zijn ontvallen, en kennis gegeven van de gedane benoemingen.

2. Uit dit verslag bleek, dat het kabinet van natuurkundige werktuigen en modellen eene aanzienlijke uitbreiding gekregen heeft door het aanschaffen van vele kostbare werktuigen, en dat de geologische verzameling in goeden staat is, even als de boekerij, die ook weder zoo door geschenken als door aankoop is verrijkt geworden.

3. Werd verslag gegeven van de werkzaamheden der Leden, binnen de stad wonende, in de gewone vergaderingen, en van den geregelden voortgang der natuurkundige lezingen en van een sedert twee jaren ingestelden cursus van elementair onderwijs in de natuurkunde, welke beide gedurende het wintersaizoen gehouden worden door den Lector des Genootschaps, den Heer Dr. K. M. GILTAY; werd hierbij gemeld, dat aan het stedelijk Gijmnasium bij voortduring het gebruik van de verzameling van werktuigen voor het onderwijs in de natuurkunde verleend wordt en dezelfde vergunning ook dit jaar is toegestaan aan de Academie van Beeldende Kunsten en Technische Wetenschappen, even als tot dien tijd aan de Industrieschool.

4. Werd ter kennis van de vergadering gebragt eene circulaire, door Directeuren gerigt aan de Reeders en Gezagvoerders van handelschepen, die voor Rotterdam uitgezonden worden, bij welke deze worden uitgenoodigd om door het invullen van daartoe door het Genootschap verstrekte tabellen, — waarvan ook een model ter tafel is, — aan het Genootschap mededeeling te doen van de weêrkundige waarnemingen, die dagelijks op zee gedaan worden, of van buitengewone waarnemingen, die de gezagvoerders zouden willen op zich nemen te doen: met de bedoeling, om de verkregene opgaven ter beschikking te stellen van het Lid-Consultant des Genootschaps, den Hoogleeraar BUYS BALLOT, die zich genegen verklaard had, met de opgaven, die hem reeds van 's Rijks Marine zijn toegezegd, de bijdragen, die hem van den Nederlandschen zeehandel mogten toekomen, door den druk openbaar te maken.

5. Als in het licht gegeven drukwerken werden vermeld: Het Elfde Deel der Nieuwe Verhandelingen van het Genootschap, inhoudende de bekroonde verhandeling: Over het zeegat van Goedereede en over den vaarweg van Rotterdam naar zee, met drie kaarten, door A. GREVE, en Vlugtige Gedachten nopens middelen om het zeegat van de Goedereede te verbeteren, met eene kaart, door A. C. TWENT. Het Twaalfde Deel, Eerste Stuk, der Nieuwe Verhandelingen, inhoudende de bekroonde verhandeling: Over middelen, om te voorzien in de behoefte van een algemeen bruikbaren lichtmeter, door F. W. C. KRECKE.

II. Werd berigt gegeven van de ontvangst en verslag gedaan van de beoordeeling der vóór den eersten Februarij dezes jaars bij het Genootschap ingekomen verhandelingen, ter beantwoording van de bij het programma van 1850 voorgestelde vragen.

1. Was ingekomen eene Memorie tot beantwoording der prijsvragen n.r 112 en 113 van het programma van het Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte te Rotterdam van den jare 1850, geteekend met de spreuk: *Men verzwakt alles wat men overdrijft.*

Deze vragen luiden als volgt:

VRAAG 112.

Nog altijd bestaat er onzekerheid en verschil van gevoelen, of tot het opbrengen van water de voorkeur moet worden gegeven aan vijzels, schepraden of pompen;

Daarom wordt gevraagd:

a. *Verdient aan een dier werktuigen onbepaald, in alle omstandigheden en welke ook de beweegkracht zij, de voorkeur te worden gegeven?*

b. *Zoo neen, in welke gevallen verdient het een of ander de voorkeur?*

c. *Welke zijn de afmetingen, die aan ieder dezer waterwerktuigen in onze gewone groote windwatermolens moeten worden gegeven, om de voordeeligste uitwerking te verkrijgen?*

Het antwoord moet op theoretische gronden en op naauwkeurige proeven en waarnemingen steunen of ten minste op eene van beide wijzen overtuigend worden gestaafd.

VRAAG 113.

Niettegenstaande de veelvuldige en nuttige toepassingen van den stoom op allerlei fabrieken en bedrijven, zal nog in vele gevallen de windkracht met vrucht kunnen worden aangewend, vooral wanneer men niet blijft staan bij het oude, maar ook in de windmolens verbeteringen tracht te brengen.

Daarom wordt gevraagd:

» *Welke veranderingen moeten aan de molenwieken worden gemaakt, opdat zij meer wind vatten en daardoor een grooter vermogen kunnen uitoefenen?*"

Overeenkomstig het advies van drie geraadpleegde leden en het præadvies van het Bestuur, besluit de vergadering den uitgeloofden eereprijs niet toe te kennen aan het antwoord op Vraag 112, uitmakende het eerste gedeelte der Memorie tot beantwoording van de prijsvragen 112 en 113.

Omtrent het tweede gedeelte der Memorie, behelzende het antwoord op Vraag 113, besluit de vergadering, mede overeenkomstig het stellig advies van twee der beoordeelaren en het minder ongunstig, maar toch afwijzend advies van den derden beoordeelaar, op het præadvies van het Bestuur, ook aan dit tweede gedeelte den eereprijs niet toe te wijzen.

2. Was ingekomen eene verhandeling, getiteld: Ontwerp tot ververschíng van de Binnenstad van Rotterdam; en geteekend: *Hydrodynamica*, in antwoord op

VRAAG 115.

Aangezien in de Binnenstad en aangrenzende buitenwijken der stad Rotterdam vele plaatsen gevonden worden, waar, door het weinig of in het geheel niet afstroomen of ververschen van het water, alle de nadeelen van stilstaande, met allerlei vuilnis vermengde wateren ontstaan,

Zoo wordt gevraagd:

» *Door welke minst kostbare middelen kan in het bedoelde gedeelte der stad Rotterdam dit ongerief weggenomen worden, buiten bezwaar der nabijgelegene polders en zonder dat daardoor de onderlinge gemeenschap van de verschillende gedeelten der stad worde belemmerd: wordende hierbij verlangd eene opgave der kosten van de voorgestelde middelen, zoo voor aanleg als voor onderhoud.*"

Twee der geraadpleegde Leden vóór, twee tegen de bekrooning adviserende, terwijl de vijfde beoordeelaar zijn advies, inhoudende vele gewigtige bedenkingen, niet met eene bepaalde uitspraak besluit, stelt het Bestuur voor en besluit de vergadering, overeenkomstig het præadvies van het Bestuur, om, onder loffelijke vermelding van des schrijvers arbeid, aan de verhandeling den eereprijs niet toe te kennen; om, in geval de vraag op nieuw uitgeschreven wierd, aan den schrijver de mededeeling van de op zijn stuk gevallene bedenkingen aan te bieden, ten einde daarvan gebruik te kunnen maken, naar verkiezing.

Ingevolge het nader genomen besluit tot uitschrijving dezer vraag, wordt de schrijver van het Ontwerp tot ververschíng van de Binnenstad van Rotterdam uitgenoodigd, een adres op te geven aan den Eersten Secretaris, met opgave van de eerste en van de laatste woorden zijner verhandeling, indien hij de mededeeling van de gemaakte bedenkingen wenscht.

III. Omtrent de bij het Programma van 1850 voorgestelde vragen wordt besloten als volgt:

1. Vraag 92, 102, 108, 110, 113 in te trekken.

2. Voor onbepaalden tijd uit te schrijven:

VRAAG 97.

Men vraagt:

Eene naauwkeurige beschrijving der op verschillende plaatsen in ons vaderland, onder den grond aangetroffene overblijfsels van vroegere bosschen, met opgave der plaatselijke omstandigheden, en eene vergelijking dezer waarnemingen met andere dergelijke, aangaande onderaardsche bosschen in verschillende gewesten van Europa, ten einde daaruit die gevolgen te zien opgemaakt, welke er, volgens den tegenwoordigen staat der geologische kennis, uit voortvloeijen.

3. Op nieuw uit te schrijven Vraag 103, 105, 106, 109, 111, 112, 114, 115, met de noodige wijziging, als volgt:

VRAAG 103.

Daar in de Binnenstad en aangrenzende buitenwijken der stad Rotterdam het water, — zoo wel dat der grachten als dat van de meeste zoo openbare als bijzondere wellen, — veeltijds voor huiselijk gebruik ongeschikt, doorgaans althans niet drinkbaar is, en dus het opsporen der middelen tot het verschaffen van een zoo wel drinkbaar als tot huiselijk gebruik geschikt water, waardoor in dit belangrijk ongerief van dit meest bevolkte gedeelte der stad zoude kunnen worden voorzien, allezins nuttig mag geacht worden,

Zoo stelt men voor als onderwerp eener vraag:

» *Eene doelmatige wijze om de geheele Binnenstad en de aangrenzende buitenwijken ten allen tijde, ook bij vorst, en, zoo men de voorkeur aan Maaswater mogt geven, ook bij lang aanhoudenden oostenwind, van bruikbaar water te voorzien.*"

Men verlangt bij de opgave van het plan eene naauwkeurige beschrijving der middelen van uitvoering, benevens eene globale begrooting van de kosten, zoo wel van de daarstelling als van het onderhoud der voorgestelde inrigting.

VRAAG 105.

Aangezien het voor de kennis van den Waterstaat des Lands van belang te achten is, bepaalde en statistieke opgaven te bezitten van de verschillende hoofdwaterschappen, zoo heeft het Genootschap, meerdere uitbreiding willende geven aan zijne omtrent de provincie Zuid-Holland wel geslaagde bemoeijingen, besloten thans voor te stellen:

» *Eene statistieke opgave en beschrijving van een der hoofdwaterschappen der provincie Noord-Holland.*"

Het antwoord op deze vraag moet bevatten eene beschrijving van den omvang, de ligging en de grootte van de binnen het waterschap gelegen landstreek; eene opgave van de betrekkelijke hoogte der landen ten opzigte van het A. P.; den staat van verdeeling dezer landstreek in afgezonderde polders of andere afscheidingen, die verschillende zomerpeilen mogten hebben; eene korte beschrijving van de molens of andere toestellen, waardoor het overtollige water wordt ontlast, hoofdzakelijk dienende om de hoeveelheid opgebragt water en de hoogte van opbrenging te kunnen vinden, waarbij veranderingen, waardoor men hetzij die hoogte of wel de waterhoeveelheid heeft trachten te vermeerderen, met den uitslag daarvan, dienen vermeld te worden; verder eene aanwijzing der waterwegen, waardoor het opgebragte water wordt geloosd, waarbij behoort de opgave van den loop en het dwarsprofil dier waterwegen en van de afmetingen der sluizen of waterkeeringen, die zich aldaar mogten bevinden en invloed hebben op de waterlozing; hierbij de geschiedenis van hetgeen de ondervinding geleerd heeft over het al of niet voldoende dier lozingmiddelen, van de ontwerpen, die gevormd zijn om die lozing te verbeteren, en, voor zoo verre die uitgevoerd zijn, welke de daaruit verkregene uitkomsten geweest zijn, hetzij voor- of nadeelig; eindelijk eene opgave der verdedigingsmiddelen, tegen het buitenwater in werking gebragt, met aanwijzing van de daaruit verkregen gevolgen.

VRAAG 106.

De temperatuur van het water van de groote zeeën op aanmerkelijke diepten is nog weinig onderzocht: het Genootschap, oordeelende dat dit onderzoek van hoog belang voor de kennis van den physischen toestand van onzen aardbol kan zijn, en overtuigd dat op vele schepen bij stilstand van stroom en wind deze temperatuur kan bepaald worden, looft zijne gouden medaille uit aan dengenen, die met geschikte toestellen op lengten en breedten, waar zulks nog niet geschied is, deze naauwkeurig zal onderzoeken en dat onderzoek in goede orde met alle de bijzonderheden zal mededeelen.

VRAAG 109.

Men vraagt door proefnemingen te bepalen, hoeveel soorten (kleuren bij het licht) van stralende warmte er bestaan, zoo naauwkeurig mogelijk den index van breking dier verschillende soorten in het klipzout op te geven en eindelijk eenige pogingen in het werk te stellen tot de kennis van den invloed dier soorten op scheikundige werking.

VRAAG 111.

De kristalvorm behoort buiten twijfel tot de wezenlijkste eigenschappen der stof; voor zoo verre het onderzoek der wetenschappen is gevorderd, bezitten wij slechts eene onvolledige kennis van eene betrekking, die er waarschijnlijk bestaat tusschen den kristalvorm en de scheikundige zamenstelling eens ligchaams.

Het eigenlijke kristallographisch onderzoek bepaalde zich tot hiertoe hoofdzakelijk bij de stoffen, die de natuur ons als mineralen aanbiedt; oppervlakkig is daarentegen het meeste wat bekend is van de kunstmatig verkregene kristallen van scheikundige verbindingen of enkelvoudige ligchamen.

De gevolgtrekkingen, verkregen uit de kristallographische beschouwing der mineralen, kunnen niet tot algemeen geldende natuurwetten leiden, aangezien de vorm zoo dikwijls gewijzigd wordt naar de omstandigheden, onder welke hij geboren wordt, en naar het medium, waaruit hij zich afzondert, — en ons toch deze omstandigheden en het medium, waaronder en waarin de mineralen eens gevormd zijn of nog gevormd worden, weinig bekend zijn.

Daar wij bij de kunstmatige vorming van kristallen allezins in de gelegenheid zijn, om beter over de omstandigheden en het medium te oordeelen,

Zoo wordt voorgesteld:

» *Een naauwkeurig kristallographisch onderzoek van zoodanige anorganische stoffen, bij welke de kristalvorm genoegzaam ontwikkeld is, om te gelijk over de klieving te kunnen oordeelen.*"

» *Een onderzoek naar de omstandigheden, waaronder de kristalvorm van de gekozen stoffen gewijzigd wordt, en zulks niet alleen met betrekking tot den secundairen vorm, maar ook met betrekking tot den primairen of type-vorm.*"

» *Een critisch overzigt van de anorganische stoffen, voor zoo verre men de kristalbeschrijving van verschillende auteurs mag vertrouwen, ten opzigte van den secundairen en primairen of typevorm.*"

» *Hoe verre is men gevorderd in de kennis van den kristalvorm, om zijne betrekking tot de zamenstelling te begrijpen? of wat ontbreekt er aan, om langs proefondervindelijken weg dezen te vinden?*"

VRAAG 112.

Nog altijd bestaat er onzekerheid en verschil van gevoelen, aan welk der bekende werktuigen tot het opbrengen van water de voorkeur moet worden gegeven;

Daarom wordt gevraagd:

a. *Verdient aan een dier werktuigen onbepaald, in alle omstandigheden en welke ook de beweegkracht zij, de voorkeur te worden gegeven?*

b. *Zoo neen, in welke gevallen verdient het een of het ander de voorkeur?*

c. *Welke zijn de afmetingen, die aan elk der waterwerktuigen, die voor onze gewone groote windwatermolens in aanmerking kunnen komen, moeten worden gegeven, om de voordeeligste uitwerking te verkrijgen?*

Het antwoord moet op theoretische gronden en op naauwkeurige proeven en waarnemingen steunen of ten minste op een van beide wijzen overtuigend worden gestaafd.

VRAAG 114.

Sedert jaren is er door deskundigen veel gesproken over het al of niet mogelijke, om aan stranden, zoo als die gevonden worden aan de kusten der Noord-Zee langs de provincien Zuid- en Noordholland, havens te maken, geschikt tot het bergen van diepgaande schepen.

Bij den voortgang van kennis en wetenschap wordt door sommigen beweerd, dat zoodanige havens thans gereedelijk zijn daar te stellen en dat die niet meer dan de gewone kosten tot het onderhouden vorderen, hetgeen vroeger als eene onoverwinnelijke zwarigheid werd beschouwd.

Men vraagt daarom:

» *Een volledig ontwerp voor eene haven aan een strand, b. v. gelijk aan dat te Scheveningen, geschikt om, bij gewoon laag water, schepen, diepgaande 5 el, te kunnen bergen, tevens met zoodanige wijdte in den mond, dat bij hevige noordwestelijke winden dergelijke schepen ongehinderd daar binnen kunnen loopen, en zoo ingerigt, dat het voortdurend onderhoud daarvan geene buitengewone kosten zal vorderen: wordende hierbij vereischt eene begrooting van kosten zoo wel van aanleg als van jaarlijksch onderhoud.*"

VRAAG 115.

Aangezien in de Binnenstad en aangrenzende buitenwijken der stad Rotterdam vele plaatsen gevonden worden, waar, door het weinig of in het geheel niet afstroomen of ververschen van het water, alle de nadeelen van stilstaande, met allerlei vuilnis vermengde wateren ontstaan,

Zoo wordt gevraagd:

» *Door welke middelen kan in het bedoelde gedeelte der stad Rotterdam dit ongerief weggenomen worden, buiten bezwaar der nabijgelegene polders en zonder dat daardoor de onderlinge gemeenschap van de verschillende gedeelten der stad worde belemmerd: wordende hierbij verlangd eene opgave van de kosten der voorgestelde middelen, zoo voor aanleg als voor onderhoud.*"

IV. Eindelijk wordt besloten nog de volgende vragen voor te stellen:

VRAAG 116.

De stroommeters van BRUNINGS, WOLTMAN, PITOT *en anderen hebben het nadeel, dat zij wel de betrekkelijke, maar niet de volstrekte hoegrootheid der snelheden aangeven; de drijver of stroommeter van* KRAIJENHOFF *is slechts voor sommige riviervakken geschikt.*

Daarom wordt gevraagd:

» *Een werktuig, geschikt om de middelbare snelheid in eenig riviervak te leeren kennen, waarbij de gebreken der tot nu toe bekende werktuigen, zoo niet geheel vermeden, althans in mindere mate aangetroffen worden.*"

VRAAG 117.

Voor de kennis van den tegenwoordigen staat onzer rivieren is de geschiedenis van de veranderingen, die in den loop der stroomen en in hunne in- en uitmondingen hebben plaats gehad, als ook van de gebeurtenissen, die van deze veranderingen oorzaak of gevolg zijn geweest, van groot belang. Veel wetenswaardigs daaromtrent ligt verspreid in bijzondere verhandelingen en in deliberatien en resolutien van verschillende besturen. Dit te verzamelen en aan de kennisneming van belanghebbenden aan te bieden kan nuttig zijn.

Wordt daarom gevraagd:

» *Eene oordeelkundige geschiedkundige beschouwing van de Nederlandsche rivieren sedert de inbraak van den Zuid-Hollandschen Waard tot op den tegenwoordigen tijd.*"

VRAAG 118.

Reeds in andere landen bestaan voorbeelden van sluizen van zeer groote wijdte; ook hier te lande zou de noodzakelijkheid tot het bouwen van zoodanige sluizen kunnen voorkomen.

Daarom wordt gevraagd:

» *Eene beoordeelende beschrijving van de wijze, waarop buiten 's lands sluizen van buitengewoon groote afmetingen zijn zamengesteld; welke dezer zamenstellingen verdient de voorkeur? of zijn er andere en betere middelen denkbaar en uitvoerlijk voor den bouw van zoodanige sluizen hier te lande?*"

Aan den schrijver van het best gekeurde antwoord op eene der voorgestelde vragen wordt de Gouden Gedenkpenning des Genootschaps ter zwaarte van dertig dukaten of de waarde, ter keuze van den schrijver, aangeboden.

Tevens wordt herinnerd, dat de renten van het fonds, door wijlen den Directeur P. CURTEN bij uitersten wil daargesteld, bestemd zijn, om aan dengenen, wiens prijsverhandeling, met goud bekroond, uitstekende verdiensten mogt hebben, toe te leggen eene buitengewone premie van ten minste vijftig en ten hoogste honderd en vijftig guldens.

Ook zal het Genootschap een' Zilveren Gedenkpenning toekennen aan eenig antwoord, dat het naast komt bij datgene, dat den Gouden Gedenkpenning behaald heeft, indien het bijzondere verdiensten heeft.

De Leden van het Genootschap zullen ook naar den prijs der voorgestelde vragen mogen dingen, mits zij aan het voorstellen derzelve of wel aan de beoordeeling der antwoorden op dezelve niet in het bijzonder hebben deel genomen.

De antwoorden op de vragen moeten in het Nederduitsch, Fransch, Hoogduitsch, Engelsch of Latijn, met eene Italiaansche letter en in duidelijk leesbaar schrift door eene andere hand dan die der schrijvers (veranderingen en bijvoegsels hieronder begrepen) geschreven en niet met den naam der schrijvers, maar met eene spreuk geteekend zijn en met een verzegeld naambriefje, dat dezelfde spreuk ten opschrift heeft en waarin naam en adres der schrijvers

vermeld zijn, vóór of op den eersten Februarij 1854, vrachtvrij bezorgd worden aan den Directeur en Eersten Secretaris des Genootschaps, D. F. VAN DER PANT.

De naambriefjes der antwoorden, aan welke de gouden eereprijs is toegekend, zullen in de algemeene vergadering terstond geopend worden; die der antwoorden, aan welke geen prijs is toegewezen, zullen in dezelfde vergadering ongeopend verbrand worden; de naambriefjes der antwoorden, aan welke de zilveren eerepenning is toegewezen, zullen niet geopend worden, dan nadat de schrijvers zich zullen bekend gemaakt hebben; die, waarvan de schrijvers zich binnen den bij het programma bepaalden tijd niet hebben gemeld, zullen ongeopend worden verbrand in de eerstvolgende algemeene vergadering.

Het Genootschap behoudt zich voor, de bekroonde antwoorden of die naar den prijs gedongen hebben geheel of ten deele of wel niet op te nemen onder deszelfs verhandelingen; het zal den schrijvers niet vrijstaan, vóór dat het Genootschap hunne verhandelingen zal hebben uitgegeven, dezelve te laten drukken of daarvan openbaar gebruik te maken, tenzij zij daartoe de toestemming van Directeuren verkregen hebben.

Tevens wordt hierbij nog herinnerd, dat het Genootschap gaarne zal aannemen en onderzoeken alle verhandelingen of bijdragen, die betrekking hebben tot de proefondervindelijke wijsbegeerte en tot hare toepassingen, om dezelve, indien zij daartoe geschikt zijn, onder deszelfs verhandelingen uit te geven, mits deze stukken met den naam der schrijvers geteekend of wel van een verzegeld naambriefje vergezeld zijn; — voorts, dat het Genootschap aan de belangrijkste dezer stukken, vóór of op den eersten Februarij 1854 ingezonden, den gouden of zilveren eereprijs zal kunnen toewijzen. Omtrent deze laatste stukken zullen overigens dezelfde bepalingen door de inzenders moeten in acht genomen en dezelfde voorwaarden door het Genootschap vervuld worden, die omtrent de antwoorden der prijsvragen boven vermeld en op deze stukken toepasselijk zijn.

Overleden zijn: Jonkh. A. C. TWENT, Lid-Honorair; Jonkh. TH. VAN SWINDEREN, Lid-Consultant; J. P. VOÛTE, Lid-Consultant; A. NUMAN, Lid-Consultant; C. A. KOP, Lid.

Zijn gedaan de volgende benoemingen:

Als Lid-Consultant: E. H. VON BAUMHAUER, Math. Mag. Phil. Nat. Doct., Hoogleeraar in de Schei- en Artsenijmengkunde te Amsterdam.

Als Lid: H. F. FIJNJE, Hoofd-Ingenieur der eerste klasse van den Waterstaat, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw enz., te 's Hertogenbosch; Jonkh. A. W. G. VAN RIEMSDIJK, Betaalmeester te Maastricht, Lid van de commissie voor de geologische kaart van Nederland, enz.; A. VROLIK, Math. Mag. Phil. Nat. Doct., Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw en van de Poolster van Zweden, President van het Munt-Collegie te Utrecht.

Als Lid-Correspondent: Sir JOHN F. W. HERSCHELL, te Londen; G. B. AIRY, te Greenwich; MICHAËL FARADAY, te Londen; GEORGE RENNIE, te Londen; ROB.T STEPHENSON, te Londen; A. C. PETERSEN, te Altona; C. RÜMKER, te Hamburg; J. F. ENCKE, te Berlijn.

*** De Heeren Leden van het Departement *Rotterdam* der Maatschappij ***tot Nut van 't Algemeen***, die voor hunne Echtgenooten een *doorloopend* TOEGANGBILJET, tot bijwoning van de LEESVERGADERINGEN in het aanstaande Wintersaizoen, mogten verlangen, worden, overeenkomstig Art. 33 der Departementswetten, verzocht, daarvan, *vóór of uiterlijk op Zaturdag den 30 dezer maand October* 1852, schriftelijk berigt in te zenden aan het Departements-Gebouw in den Oppert, met naauwkeurige opgave van naam en woonplaats; zullende daaraan, in zoo ver de localiteit toelaat, *kosteloos* gevolg worden gegeven. In naam van het Bestuur,

G. VAN REYN, *Secretaris*.

Voor de vele blijken van deelneming, ons betoond bij het overlijden onzer waarde Zuster, DINGENA JOHANNA VAN DER VIJVER, op den 17den dezer maand, betuigen de Broeders en verdere Betrekkingen hunnen opregten dank.

Rotterdam den 28 October 1852.

Bevallen van eene DOCHTER M. C. POMPE, geliefde Echtgenoote van

Rotterdam A. C. VAN DAM.
den 25 October 1852.

Heden overleed ons geliefd Zoontje, ADOLPHE FERDINAND, ruim vijf jaren oud.

F. J. PLATE.
Rotterdam S. PLATE,
22 October 1852. geb. WAGENKNECHT.

Heden overleed, zacht en kalm, in den ouderdom van circa 80 jaren, de Heer JAN HERMAN LEOPOLD.

Rotterdam den 23 October 1852.

Eenige kennisgeving.

Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 86 jaren, de Wel Edele Zeer Geleerde Heer CORNELIS DALEN, *Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Med. Doctor, ter dezer Stede*, diep betreurd door zijne Betrekkingen en Vrienden.

Rotterdam den 24 October 1852.

Tot onze en onzer Kinderen droefheid behaagde het den Hemelschen Vader heden, na eene kortstondige maar hevige ziekte, tot zich te nemen onze geliefde jongste Dochter, ANNA WILLEMPJE, in den jeugdigen leeftijd van twintig jaren en acht maanden. Die de Afgestorvene gekend hebben, zullen beseffen welk een zware slag ons treft en deel nemen in onzen rouw.

Nieuw-Beijerland BENJAMIN DE REGT.
den 25 October 1852. ANNA LIEBURG.

NB. Onze vele Vrienden gelieven deze *algemeene* kennisgeving ook als *bijzondere* aan te merken.

J. A. TERMOS

heeft de eer zijne geachte Begunstigers te berigten, dat hij heeft ontvangen de **NIEUWSTE MODELLEN** van **MANTELS**, alsmede eene **Ruime Sortering** der **NIEUWSTE STOFFEN.**

Rotterdamsche Liedertafel
HARPE-DAVIDS.
VOCALE EN INSTRUMENTALE UITVOERING

op DONDERDAG 28 October 1852,

IN DE CONCERTZAAL, **Bierstraat.**

BAHLMANN & Co.

verwittigen hunne geachte Begunstigers, dat in hun MAGAZIJN zijn aangekomen de

PARIJSCHE MODELLEN

van **MANTELS, MANTILLES** en **SORTIES DE BAL**, als mede eene **ruime Sortering** van de **NIEUWSTE STOFFEN, OMSLAGDOEKEN, CHALES LONGS, LINTEN, BRODERIES, PELTERIJEN** en vele andere **NOUVEAUTÉS** voor het ***aanstaande WINTER-SAIZOEN.***

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

hebben menigeen genezen, die behebt was met
Scheurbuik en Huidziekten.

De Scheurbuik, Ringworm en andere dergelijke Ziekten komen voort uit een onzuiver bedorven bloed, en het eenigst zekere middel om dezelve te genezen bestaat in het gebruik der **Pillen en Zalf** van ***Holloway.*** Dagelijks hebben er genezingen plaats door dit uitmuntende Middel, hetwelk buitengewoon het bloed zuivert, het ligchaam versterkt en de gezondheid terugroept. Hetzelve is ook even zeker in het genezen van Kankerachtige Zweren, Oude Wonden en Kliergezwellen, en een ieder, daarmede behebt zijnde, behoorde daarvan gebruik te maken.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **W. C. VAN DORT**, Depôthouder te **'sGravenhage**; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'sHertogenbosch**; alsmede te **Londen**, Strand, 244, *Holloway's Etablissement.* — *Door het vermeerderd debiet zijn de* ***prijzen*** *thans de volgende:*

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 90, *f* 2. 10, *f* 3. 30, *f* 7. 75, *f* 15. 50, *f* 23. 50.
POTJES ZALF..... „ - 0. 90, - 2. 10, - 3. 30, - 8. 15, - 15. 90, - 23. 90.

STOOMBOOTVAART TUSSCHEN
ROTTERDAM EN HULL.

De Stoomboot ***SEA GULL,*** Kapitein ***William Harper,*** vertrekt van **ROTTERDAM** naar **HULL** iederen ZATURDAG Morgen, en van **HULL** naar **ROTTERDAM** iederen WOENSDAG Avond.

Adres bij J. B. CROL & Co.

*** Bij W. C. DE VLETTER, Papierhandelaar, in *het Vergulde Spinnewiel*, op den hoek van den Houttuin, te Rotterdam, zijn de gerenommeerde **TANDMIDDELEN**, bereid door de *Gebroeders DENTZ, Tandmeesters van HH. MM. den Koning en de Koningin en van HH. KK. HH. den Prins van Oranje en Prins* Frederik *der Nederlanden, enz. enz.*, te bekomen, als: 1°, ***Parelwassching*** en ***Tand-Opiat,*** dienende om het Gebit te versterken, de Tanden en Kiezen te zuiveren en tot in den hoogsten ouderdom te conserveren, a *f* 2. 50; 2°, Veritabele ***Mondspoeling*** voor Scheurbuik, Blaauwschuit, Rhumatieke Pijnen in den Mond, en bijzonder tot het aangroeijen en versterken van het Tandvleesch, a *f* 3; 3°, ***Tand-Poeder,*** tot zuivering en witmaken der Tanden, a 50 *centen;* 4°, ***Poudre Dentifrique et Anti-Scorbutique,*** a *f* 2; 5°, ***Tand-Elixer,*** om de Tanden ivoor wit te maken, zonder het Glazuur te benadeelen, a *f* 1. 10; 6°, ***Eau-de-Blanchard,*** om Kies- en Tandpijn, uit zinkens voortkomende, te verdrijven, a *f* 1, 25, en 7°, ***Liqueur Philodontique,*** tot soigneren en witmaken der Tanden, a *f* 3. 50;

alle met Cachetten en Circulairen.

NB. Voornoemde **Tandmiddelen** zijn, tot dezelfde prijzen, te bekomen: te *Delft* bij B. Bruins, Boekverkooper; *Dordrecht* J. Veth, in Galanterien; *'s Hage* P. W. Sack, in Galanterien, Schoolstraat; *Leyden* W. Hoogenstraten, Confiturier, Botermarkt; *Alkmaar* Erven Sterk, Courantiers; *Arnhem* Tikkel, in Galanter.; *Middelburg* Gebr. Abrahams Courantiers; *Nijmegen* J. Strunck, in Galanter.; *Utrecht* Dekking, in Galanter., Oud Kerkhof, en te *Zutphen* bij W. C. Mellink, Boekverkooper.

Men verlangt in een *Stil Huisgezin* **IEMAND ter Inwoning, met Kost en vrije Kamer.** Adres, letter Q *franco*, bij den **Boekhandelaar** H. V. VAN GOGH, Steiger bij de Grootemarkt.

Wetenschappelijk Instituut.

Het BESTUUR over het WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT heeft de eer HH. Begunstigers en Toehoorders te herinneren; dat de **VOORLEZINGEN** over de **STAATHUISHOUDKUNDE**, door den Heer Mr. ***S. Vissering,*** Hoogleeraar te Leyden, op Vrijdag den **29** October, des avonds ten 8 ure, in de Zaal van het Notarishuis, zullen geopend worden.

Tevens wordt berigt, dat bij de HH. Boekhandelaars *WIJT en ZONEN* de gelegenheid geopend blijft om op de Lijst, aldaar voorhanden, als Toehoorder te teekenen. Namens het Bestuur,

B. EICKMA, *Secretaris.*

Zeevaartkundige School,
te ***ROTTERDAM.***

De COMMISSIE van BESTUUR voor de **Zeevaartkundige School** berigt hiermede, dat de **OPENING** van den **CURSUS** in de **WIS- en ZEEVAARTKUNDE**, voor het volgende Studiejaar, is bepaald op Maandag 8 November aanstaande, terwijl de **INSCHRIJVING** der **LEERLINGEN** zal plaats hebben Vrijdag den 5 November bevorens, 's morgens van *elf* tot *één* ure, in het Lokaal boven de Beurs.

Rotterdam den 22 October 1852.

De Commissie voorn.,
J. F. HOFFMAN, *President.*
D. BLANKENHEYM, *Lid en Secretaris.*

*** VERKOOPING VAN
MEUBELEN, HUISSIERADEN enz.

VAN MARLE en DE SILLE zijn voornemens, ten overstaan van den Notaris *J. HOGERSDIJK*, residerende te Rotterdam, op Donderdag den 11 November 1852, op de gewone uren, aan het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, publiek te verkoopen: Gemaakt GOUD en ZILVER, PORSELEIN, GLAS- en VERLAKTWERK, uitmuntende BEDDEN met TOEBEHOOREN, DEKENS, PAARDENHAREN- en SPRING-MATRASSEN, velerlei MEUBELEN en HUISSIERADEN, bij Biljet breeder omschreven, benevens solide BILJART met TOEBEHOOREN, DRAAIBANK, KERFBANK, STORTBAD, fraaije PORSELEINEN HAARD enz., als mede eene partij *Engelsch* AARDEWERK. Twee dagen te voren, van 10 tot 4 ure, te zien.

HEDEN ZIET HET LICH[T]

en is **gratis** verkrijgbaar het **ZESDE VERVOLG** va[n] **CATALOGUS** der *Hollandsche, Fransche* en *Hoogduitsche* LEESBIBLIOTHEEK, van den Boekhandelaar *VAN VLIET Az.*, **Delftschevaart**, Rotterdam.

Prijs der Catalogus, 2de compresse druk,.. ***f* 0.**

*** Men zal, ten overstaan van een bevoegd Beamb[te] op last en ten overstaan van Heeren Agenten van Lloyds op Maandag den 1 November eerstkomende, des [na]middags ten 1 ure, te Scheveningen, verkoopen:

Het **HOL** van het gestrande Engelsche ***Stoomschip Red Rover,*** liggende op het Strand benoorden Scheveningen.

Nadere informatie bij de Heeren *JOHN HUDIG & SONS*, Agenten van Lloyds te Rotterdam, en bij den Heer *P. VARKEVISSER*, Britsch Consulair Agent [te] Scheveningen.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notarissen *WILLEM KLEY en WILLEM SIMO[NS] BURGER Wz.*, residerende te Rotterdam, zijn va[n] meening om op Woensdag den 10 November 1852, des namiddags ten 4 ure, in het Lokaal, voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

Een hecht, sterk en zeer net betimmerd **WINKELHUIS** en **ERVE**, waarin sedert eene reeks van jaren met het beste succes de Affaire van ***Schrijnwerker*** en ***Witwerker*** is en thans nog wordt uitgeoefend wordende in het Huis gevonden een zeer Ruime WINKEL, WERKPLAATS, MAGAZIJN en diverse moderne Behangen en Geplafonneerde KAMERS, met marmeren Schoorsteenmantels voorzien, mitsgaders KELDER, KEUKEN, een bijzonder goeden gemetselden REGENPUT en verdere COMMODITEITEN, staande en gelegen aan de zuidzijde van het Hang, op den westhoek van de Schrijnwerkerssteeg, te Rotterdam, wijk 4, n.° 51, Kadaster sectie O, n.° 250; over dezen ja[re] aangeslagen in de Grondlasten tot *f* 70. 03; zijnde geheel in eigen gebruik.

Het te veilen Pand zal twee dagen vóór en op den dag der veiling, van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 3 ure, voor een ieder te zien zijn, op vertoon van een Permissiebiljet, af te geven door de voornoemde Notarissen, ten wier Kantore inmiddels nadere informatien zijn te bekomen.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

GERRIT WENK Junior, Notaris, residerende [te] Rotterdam, is voornemens, als daartoe last hebbende van zijne Principalen, op Donderdag den 11 November 1852, des namiddags ten *vijf* ure, in het Logement ***de Zwaan*** te Delfshaven, publiek te veilen en aan de meestbiedenden of eerstmijnenden te verkoopen:

1.° Een extra hecht, sterk en zeer welgelegen **HUIS, ACHTERHUIS, PAKHUIS of BERGPLAATS, OPEN PLAATS** en **ERVE**, bijzonder geschikt om tot eene *Branderij* te worden ingerigt, staande en gelegen aan de westzijde van de Oude Haven te Delfshaven, strekkende vóór van de Haven tot achter aan de Schans, in de Wijkverdeeling bekend onder letter A, n.° 34, oud wijk A, n.° 29, Kadaster sectie A, n.s 552, 553, 554 en 558 *bis*. Aangeslagen over 1852 in de Grondbelasting op de som van *f* 22. 48. Verhuurd in diverse percelen, te zamen a *f* 197. 20 's jaars.

2.° Een extra hecht, sterk en zeer welgelegen **PAND**, vroeger gebezigd tot eene ***Korenwijn-Branderij,*** staande en gelegen aan de westzijde van de Nieuwe Haven te Delfshaven, in de Wijkverdeeling bekend onder letter C, n.° 116, Kadaster sectie A, n.° 955. Aangeslagen in de Grondlasten als boven, op de som van *f* 23. 32. Zijnde in eigen gebruik.

3.° Twee **HUIZEN, OPEN PLAATSEN** en **ERVE**, staande en gelegen aan de zuidzijde van de Lange Dijkstraat te Delfshaven, in de Wijkverdeeling bekend onder letter E, n.s 21 en 22, oud wijk B, n.s 198 en 19[9], Kadaster sectie A, n.s 204 en 205. Aangeslagen in de Grondbelasting als boven op de som van *f* 15. 14. Verhuurd in diverse percelen, te zamen a *f* 143 's jaars.

4.° Een **HUIS**, met **OPEN GROND, PLAATSJE** en **ERVE**, staande en gelegen aan de westzijde van de Nieuwe Haven te Delfshaven, of wel van het Achterhoofd, in de Wijkverdeeling bekend onder letter C, n.s 125 en 126, oud wijk B, n.° 54, Kadaster sectie A, n.s 423 en 424. Aangeslagen in de Grondlasten als boven op de som van *f* 2. 55. Gedeeltelijk verhuurd en gedeeltelijk in eigen gebruik.

5.° En een **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen [in] zeker Slop, in de Lange Dijkstraat, te Delfshaven, [in] de Wijkverdeeling bekend onder letter E, n.° 4, Kadaster sectie A, n.° 227. Aangeslagen in de Grondlasten [als] boven op de som van *f* 2. 51. Verhuurd a *f* 0. 40 's weeks, makende *f* 20. 80 's jaars.

Alles te aanvaarden met 1 December 1852.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore [van] voornoemden Notaris, aan de Noordblaak, wijk 4, n.° 1[..], te Rotterdam, alwaar tevens de Veil-Conditien ter lezing zullen liggen; zullende het te Veilene twee dagen vóór en op den dag der verkooping, van 10 tot 3 ure, kunnen worden bezigtigd.

INGEZONDEN STUKKEN.

Op het gerucht dat maandag avond ten acht ure aan de Kruiskade een huis was ingestort, begaf ik mij heden naar de plaats [van] het ongeval en zag daar een hoop losse steenen, planken, bi[nten] enz., en men verzekerde mij dat die ruïne gisteren een huis [van] verscheiden verdiepingen hoog geweest was, dat wel is waar [in] aanbouw doch bereids ver gevorderd was, en met welks vol[tooiing] men nog voortging, ofschoon de kaaimuur voor het huis bereids [ge]scheurd was. Op mijne vraag naar de oorzaak der ramp zeide [men] dat zulks toe te schrijven was aan den storm van maandag [...]. Is al wat ik daar hoorde verhalen waarheid, toegegeven dat de storm tot het ongeval het zijne hebbe bijgedragen, wil het bij mij niet in dat de wijze van bouwen daarvan ook niet gedeeltelijk oorzaak is, en dan vraag ik of van wege het Gemeentebestuur [niet] op de eene of andere wijze toezigt op het bouwen moest gehouden worden; welligt gebeurt zulks (ik ben met die zaken weinig bekend) maar dan schijnt dit gebouw de aandacht ontglipt te zijn. Met v[reugde] verheug ik mij over den bloei onzer stad, over het bouwen van heele nieuwe straten en wijken, doch die vreugde zou spoedig [in] droefheid verkeeren, wanneer door het ligt en digt opelaan van [...] bouwen, alleen met het oog om voordeel te genieten, het l[even] mijner medeburgers in gevaar werd gebragt. Gelukkig heeft bij [het in]storten van het huis aan de Kruiskade niemand het leven [verloren], doch men beschouwe het gebeurde als eene waarschuwende [stem], ieder wien het aangaat zij voorzigtig, opdat men zich later [over] nalatigheid niet beklage. Z.

Rotterdam, 26 October 1852.

Te *Rotterdam*, bij ARRENBERG & VAN REYN.